

ÀREA DE MEDI AMBIENT

UNS CONTENIDORS ADAPTATS “PER A TOTHOM”, QUE TOTES LES CIUTATS VOLDRAN TENIR

Tard o d'hora, tots hem d'utilitzar un contenidor d'escombraries. Normalment, no ens hi fixem, ja que —repartits per tota la ciutat— han estat dissenyats perquè hi puguem dipositar fàcilment la nostra brossa, sense ni tan sols tocar-los amb les mans, i a més, fer-ne possible la recollida selectiva. Això hauria de ser igual per a tothom, però encara són moltes les persones que, a causa d'alguna discapacitat física o de la seva avançada edat, no ho tenen tan fàcil. Per respondre a les necessitats d'aquests col·lectius, des del Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament de Barcelona s'ha impulsat un procés d'innovació gràcies al qual, després d'anar tots a una els agents de la Triple Hèlix (administració, universitat i empresa), en perfecta sintonia, els 27.000 contenidors de la Ciutat Comtal podran ser reemplaçats per un nou model a finals del 2009. Un model que, per les seves innovadores característiques, és el primer en tot el món que garanteix la seva accessibilitat, per igual, a tots els ciutadans. Un model que ja es coneix com “contenidor per a tothom”, però hi ha qui diu que molt aviat, quan la resta de ciutats en vulgui tenir d'iguals, potser es comenci a conèixer com “model Barcelona”.

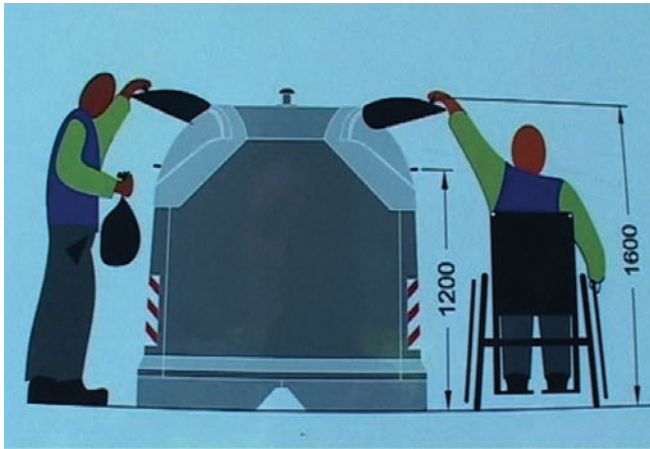
➔ ÀREA DE MEDI AMBIENT

www.bcn.cat/mediambient

Adreça: c/ Torrent de l'Olla, 218-220, pl.6a

Tel: 93-291.41.60

EL REPTE: uns contenidors que no existien enlloc

“A finals del 2003, diversos col·lectius de persones discapacitades ens van començar a dir que els nous contenidors amb pedal significaven una gran millora, però que encara no garantien la seva accessibilitat a les persones amb determinats impediments físics. A més, encara eren molt alts, la qual cosa tampoc en facilitava l'ús a la gent gran; és a dir, tot plegat, un nombre molt significatiu de ciutadans”, explica Carles Vázquez, cap del Departament de Residus.

“La política de la ciutat de Barcelona és la d'adaptar tot el seu mobiliari urbà a les necessitats d'aquests col·lectius, per tal de garantir els seus drets d'accessibilitat”, hi afegeix, “de manera que vam començar a estudiar com solucionar aquesta qüestió, i vam signar un conveni amb la UPC i el fabricant de contenidors Ros Roca.”

En portar a terme el pertinent estudi de mercat previ, es va comprovar que en cap ciutat del món havien sabut resoldre aquest rep-

Carles Vázquez, cap del Departament de Residus

te de manera satisfactòria. Estava clar que, si es volia fer, s'hauria de fer des del mateix Ajuntament, i fer-ho en clau d'innovació.

EL PROCÉS: un clar consens entre totes les forces municipals

“S’ha de dir que, per descomptat, des del principi, hem treballat conjuntament amb l’Institut Municipal de Persones amb Discapacitat, l’ONCE i altres col·lectius de persones amb discapacitat”, subratlla Carles Vázquez. Així, en estreta col·laboració amb aquestes organitzacions, l’any 2006 es van posar a prova al carrer els primers prototips, que ja intentaven recollir les característiques ergonòmiques requerides per a adaptar-se a les necessitats d’aquests col·lectius. Però, segons es va detectar amb la seva ajuda, encara quedaven molts aspectes per resoldre, com ara l’alçada idònia per a algú que va en cadira de rodes.

Va ser llavors quan es va decidir aprofitar la renovació del contracte de neteja de l’any 2009 per a redactar el plec de condicions

dels requisits tècnics que havien de complir totes les empreses que concorreguessin al procés de compra pública dels nous contenidors adaptats, ja que fins aleshores les propostes d'aquestes empreses havien estat més voluntarioses que efectives.

“En aquest punt, va resultar decisiu el consens assolit entre tots els grups municipals per donar suport a aquest projecte i aprovar que la totalitat dels contenidors de Barcelona fossin adaptats”, destaca Vázquez.

Això va fer, a més, que l'interès dels fabricants fos més notori. “Va ser també quan vam deixar de parlar de *contenidors adaptats* i vam començar a anomenar el projecte *Contenidors per a Tothom*, com una manera d'integrar-hi tots els col·lectius sense fer-ne cap diferenciació”, assenyala.

En aquest context, i per tal d'aconseguir fer d'una manera més sistemàtica aquest procés d'innovació, es van contractar els serveis de l'enginyeria especialitzada en desenvolupaments de solucions per a col·lectius de persones amb discapacitats ProAsolucions.

D'aquesta manera, es van poder anar definint millor els criteris ergonòmics que havien de complir, corregir o validar les propostes de les empreses fabricants, i finalment, el 2008 es va acabar de redactar el document final del plec de condicions, recollint-hi tot allò que s'havia après amb els diferents prototipus i, conseqüentment, definint les solucions finals.

És així com, a principis del 2009, es van poder aprovar definitivament els dissenys d'aquests nous *contenidors per a tothom* que, a finals d'aquest mateix any, s'instal·laran per tota la ciutat de Barcelona.

Les característiques que distingeixen aquests nous *contenidors per a tothom* són, bàsicament: unes marques tàctils que indiquen a les persones amb problemes visuals de quin tipus de

residu és cada contenidor (vidre, plàstic, paper...) i una alçada, una maneta i uns pedals perfectament adequats per a aquelles persones que van amb cadires de rodes o pateixen disminucions de diversos nivells en la seva mobilitat, com ara, sense anar més lluny, molta gent gran.

CONCLUSIONS: la voluntat política donant suport a la Triple Hèlix

Per al cap del Departament de Residus, la valoració d'aquest projecte no pot ser més positiva, encara que, com qualsevol altre repte d'aquesta mena: “Haig de reconèixer que al principi ens vam espantar una mica, quan vam comprendre que, si volíem aconseguir el que necessitàvem, no quedava més remei que partir de zero i impulsar tot el procés d'innovació des de l'Ajuntament. Afortunadament, hem comprovat que, quan s'aconsegueix posar en sintonia l'acció política i l'acció tècnica, no només podem fer avançar sectors tradicionalment poc innovadors o immobiliistes, sinó que l'Ajuntament pot ser un veritable dinamitzador de l'economia i l'activitat innovadora locals”.

“En definitiva”, continua, “aquest és un cas que demostra com, amb una clara voluntat política d'impulsar la Triple Hèlix (administració, universitat i empresa), es poden tirar endavant projectes que poden ser innovadors, fins i tot a escala internacional.”

Una dimensió internacional que, segons afirma Carles Vázquez, també s'ha assolit del tot amb aquest projecte: “El model dels *contenidors per a tothom* no existeix enlloc més, i ara Barcelona serà un referent obligat del sector a tot arreu; és un producte molt exportable i estic segur que, tan bon punt el presentem, seran moltes les ciutats d'Espanya i de la resta del món que el voldran tenir”.

IDEES FORÇA

- Atenent les demandes de diversos col·lectius de discapacitats, des de l'Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament de Barcelona es va engegar un procés d'innovació per dissenyar uns nous contenidors adaptats a tothom, que no existien enlloc més.
- El consens de totes les forces polítiques municipals va ser clau per a donar suport al model de la Triple Hèlix i tirar endavant un procés d'innovació en el qual han col·laborat des de les diverses entitats de discapacitats fins a les empreses locals i els tècnics municipals.
- D'aquesta manera, a finals del 2009, els 27.000 contenidors de Barcelona seran substituïts per aquest model de contenidors per a tothom. Aquesta innovació ho serà a escala internacional i, per tant, àmpliament exportable.